

Verzuchtingen van het muziektheater

Op 30 januari 1992 schrijft de Vlaamse Executieve in haar regeringsverklaring: 'De werkzaamheden ter realisatie van een podiumdecreet moeten afgerond en aan het muziektheater en de dans dienen dezelfde groeiomogelijkheden geboden als aan het teksttheater.' De 15 miljoen Bfr. die in 1994 verdeeld werd onder de vier erkende 'muziektheatergezelschappen' wordt dit jaar opgetrokken tot 20 miljoen Bfr. 'Te weinig', vindt de Werkgroep muziektheater. Over de kansen en tekortkomingen van het decreet sprak Gunther Sergooris met Hans Bruneel (Het muziek Lod), Nikol Wellens (Walpurgis), Geert van Goethem (SOIL) en Guy Coolen (Transparant).

Etcetera: De 'Werkgroep muziektheater', wat is dat eigenlijk?

Bruneel: De Werkgroep muziektheater maakt deel uit van de 'Vereniging van Directies voor Podiumkunsten' (VDP). Dat is een belangenorganisatie, die het hele veld van de podiumkunsten vertegenwoordigt. De werkgroepen van kunstencentra, teksttheater, danstheater en muziektheater zijn ontstaan als afspiegeling van het decreet. Zij spelen hun verzuchtingen door naar VDP, die hen vertegenwoordigt in het overleg met de vakbonden – bijvoorbeeld voor het afsluiten van de c.a.o. – en met de overheid in verband met het beleid.

Etcetera: Is de opsplitsing binnen het podiumkunstendecreet een voordeel geweest voor de ontwikkeling van het muziektheater?

Wellens: Het podiumkunstendecreet heeft het theaterdecreet vervangen. Zijn belangrijkste verdienste is, dat het muziektheater expliciet erkend werd. Daarenboven heeft het gezorgd voor de mogelijkheid om bepaalde gezelschappen structureel te subsidiëren. De schotten tussen de verschillende disciplines kunnen echter een hinderpaal vormen voor de uit-

bouw van een interdisciplinair theater, zoals dat ons voor de geest zweeft.

Van Goethem: Een bijkomend nadeel is dat we in het vakje zitten waarvoor de minste middelen vrijgemaakt worden. Dat is op lange termijn niet houdbaar. SOIL is min of meer toevallig in dit vakje terechtgekomen. Onze karakteristiek is dat wij projecten produceren waaraan praktisch grote moeilijkheden verbonden zijn en die artistiek moeilijk te duiden zijn. Die producties neigen over het algemeen naar wat men muziektheater noemt en vergen een complexe begeleiding. De discussie zou dus niet zozeer moeten gaan over wat muziektheater is, maar over de artistieke noden waaraan wij proberen tegemoet te komen. Dat zijn de noden van kunstenaars die hun visie in de praktijk willen omzetten en daarbij geen rekening kunnen en willen houden met een heel arsenaal formele bepalingen.

Bruneel: Het decreet dateert al van 1993 en het heeft de nieuwe tendensen niet ingecalculleerd: een beleid loopt nooit vooruit op de werkelijkheid. Maar vóór 1993 werden we vaak afgescheept met het argument dat we geen teksttheater waren. Nu leven we in de relatieve luxe

van de mogelijkheid over een periode van vier jaar te werken. De schotten zijn een erfenis uit het verleden, die al door de praktijk achterhaald is. Maar waren ze er niet geweest, dan zouden er ook geen vier erkende muziektheatergezelschappen bestaan hebben.

Van Goethem: Daarom zijn wij ook bang voor de oeverloze, zuiver academische discussie over wat nu de eigenheid van muziektheater is. De accenten kunnen zeer verschillend gelegd worden. Soms leunt het aan bij het gesproken toneel, soms bij de dans; het kan ook de richting uitgaan van plastische kunst en video. We moeten veel meer rekening houden met de praktijk, waar het probleem van de eigenheid zich eigenlijk niet meer stelt.

Bruneel: Zelfs als de schotten zouden verdwijnen en men de subsidie-regeling op afzonderlijke gezelschappen zou afstemmen, mag dat niet betekenen dat de werkelijkheid die omschreven wordt als muziektheater, niet meer het voorwerp van een beleid kan vormen. Want het kampt met specifieke problemen. Zowel de aanmaak als het spelen ervan is een dure zaak, omdat er relatief veel mensen bij betrokken zijn. Daarom is zeker een positieve discriminatie noodzakelijk.

Essentieel voor het muziektheater is, dat muziek geen ondersteunende, maar een wezenlijke plaats krijgt binnen een dramaturgie. Dat is wat zo uiteenlopende zaken als het Blindmankwartet (*Momentum*), Het muziek Lod en de Vlaamse Opera gemeen hebben. Het is niet omdat een aantal gezelschappen uit het teksttheater occasioneel, bijna als een modeverschijnsel, muziek hanteren binnen producties, dat artiesten die de mogelijkheden van muziek als belangrijkste betekenaar willen onderzoeken, in de kou moeten blijven staan. Zij hebben specifieke structuren nodig om dat artistieke genre te kunnen uitbouwen en de mogelijkheden ervan te verkennen. Dat veronderstelt een continuïteit waarvoor een erkend gezelschap garant kan staan.

Van Goethem: Ook bij projecten is een projectsubsidie niet voldoende. Deze mensen hebben wel een bepaalde visie, maar zij hebben niet de organisatorische omkadering om dat waar te maken. Een kenmerk van een constructieve productiebegeleiding is dat je een zeer intense dialoog met de kunstenaar voert, zodat je op tijd hulp kan bieden als er zich praktische problemen voordoen die de realisatie